

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
240/14.10.2013

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. 7/2013
Data 10.10.2013

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București, România
Telefon: (+40-21) 313 25 31 *Fax: (+40-21) 312 54 80*
Internet : <http://www.ccr.ro> *E-mail: pres@ccr.ro*

Dosar nr.631A/2013

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
3800 - 10-10-2013
Nr...../.....

Domnului
George-Crin Laurențiu ANTONESCU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 1 noiembrie 2013, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 6 noiembrie 2013.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,
Augustin ZEGREAN

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
Nr. 3792 / 09-10-2013

ROMÂNIA

ROMÂNIA
ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ
CANCELARIA PREȘEDINTELUI
INTRARE / IESIRE Nr. 2134
Ziua 09 Luna 10 Anul 2013

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 9 Octombrie 2013

DOSTR 6314/2013

Domnului Augustin ZEGREAN

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

**Legii privind cooperarea dintre Parlament și
Guvern în domeniul afacerilor europene**

În forma legii adoptată inițial de Senat, în calitate de Cameră decizională, în data de 21 iunie 2012, la sesizarea înaintată de un grup de senatori, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 784 din 26 septembrie 2012 asupra sesizării de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. e), art. 3, art. 18 și art. 19 din Legea privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și a constatat că sunt neconstituționale prevederile art. 3, art. 18 și art. 19.

După reluarea procedurii legislative s-au operat unele modificări în vederea punerii în acord a legii cu Decizia Curții Constituționale nr. 784/2012, iar la data de 15 aprilie 2013, Senatul, în calitate de Cameră decizională, a adoptat Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene.

Ulterior, Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, adoptată de Senat, în calitate de Cameră decizională, la data de 15

aprilie 2013, a format obiectul cererii de reexaminare înaintate de Președintele României. Astfel, la data de 26 aprilie 2013, Președintele României a solicitat Parlamentului reexaminarea acestei legi, în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituția României, în vederea punerii în acord a dispozițiilor legii aflate la promulgare cu Decizia Curții Constituționale nr. 784/2012.

În urma reexaminării legii, la data de 23 septembrie 2013, Senatul, în calitate de Cameră decizională, a adoptat Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, pe care, în data de 30 septembrie 2013, Parlamentul a retransmis-o Președintelui României, în vederea promulgării.

Motivele cererii sunt următoarele:

Prevederile Legii privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, transmisă Președintelui României spre promulgare, sunt neconstituționale deoarece contravin dispozițiilor art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (2) și (4) din Constituția României, republicată, întrucât conservă soluțiile legislative constatate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 784/2012, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 701/2012, pentru considerentele pe care urmează să le detaliem.

De asemenea, unele prevederi ale legii, așa cum vom expune, sunt neconstituționale deoarece contravin art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4) din Constituția României, republicată, în ceea ce privește dreptul Președintelui României, în calitate de șef al statului și conducător al politicii externe a statului român de a emite mandate de reprezentare la Consiliul European, atunci când consideră necesar, fără alte condiționări din partea puterii legislative sau executive.

Având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, coroborate cu prevederile art. 147 alin. (2) și (4) din Legea fundamentală, conform cărora „(2) **În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.** (4) *Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor*”, **rezultă obligația Parlamentului de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, iar autoritățile publice, printre care și Parlamentul, nu pot neglija sau respinge o decizie a Curții Constituționale. Or, în cazul de față, Parlamentul a adoptat Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în**

domeniul afacerilor europene, fără a pune în acord prevederile legii cu Decizia Curții Constituționale nr. 784/2012, respectiv cu Decizia nr. 683/2012.

În forma inițială a legii supusă controlului de constituționalitate, art. 18 avea următorul cuprins:

„(1) Conducătorul delegației României la reuniunile Consiliului European este președintele României sau primul-ministru al Guvernului României.

(2) Stabilirea conducătorului delegației României la reuniunile Consiliului European se face prin acord între Guvernul României și Instituția Prezidențială, cu cel puțin 20 de zile lucrătoare înainte de data reuniunii.

(3) În situația în care acordul prevăzut la alin. (2) nu se realizează în termen, Parlamentul, în ședință comună a celor două Camere, desemnează conducătorul delegației României la respectiva reuniune a Consiliului European.”,

iar la art. 19 din aceeași lege, se prevedeau următoarele:

„(1) Guvernul, transmite celor două Camere ale Parlamentului, în termen de minimum 7 zile lucrătoare, înaintea reuniunii Consiliului European, propunerea de mandat pe care delegația României intenționează să o prezinte.

(2) Înaintea reuniunii Consiliului European, Parlamentul adoptă mandatul.

(3) În cazul în care conducătorul delegației României la reuniunea Consiliului European susține altă poziție decât cea primită prin mandat, Guvernul va motiva în scris respectiva poziție.”.

Prin Decizia nr. 784/2012, Curtea Constituțională a constatat că **prevederile art. 18 mai sus menționat aduc atingere dispozițiilor art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4) din Constituție** și a reluat, în esență, argumentele principale pe care și-a întemeiat Decizia nr. 683 din 27 iunie 2012 asupra conflictului juridic de natură constituțională dintre Guvern, reprezentat de primul-ministru, pe de o parte, și Președintele României, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479/2012. Astfel, Curtea a statuat cu valoare de principiu, că: **“În exercitarea atribuțiilor constituționale, Președintele României participă la reuniunile Consiliului European în calitate de șef al statului. Această atribuție poate fi delegată de către Președintele României, în mod expres, primului-ministru.”** Totodată, Curtea a reținut că: **“potrivit art. 80 alin. (1) din Constituție, Președintele României reprezintă statul român, ceea ce înseamnă că în planul politicii externe conduce și angajează statul. Acest text constituțional îi permite să traseze liniile viitoare pe care statul le va urma în politica sa externă, practic să îi determine orientarea în planul relațiilor externe, ținând cont, desigur, de interesul național. O atare concepție este legitimată de caracterul reprezentativ al funcției, Președintele României fiind ales de cetățeni prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat”.** În plus, în aceeași decizie se stipulează că **“rolul Guvernului în politica externă este unul mai degrabă tehnic, el trebuind să urmeze și să îndeplinească obligațiile la care România s-a angajat la nivel de stat”** și că **“acest rol este unul de**

execuție, așadar, unul derivat, și nu original, cum este cel al Președintelui României”.

De asemenea, în ceea ce privește art. 19, în forma inițială a legii, supusă controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 784/2012, Curtea a constatat că dispozițiile art. 19 sunt neconstituționale, *“contravenind atât art. 1 alin. (5), cât și art. 80 alin. (1) coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4) din Constituție, deoarece nu statuează cu privire la atribuțiile Președintelui ce trebuie exercitate în procesul de elaborare și adoptare a mandatului. O atare omisiune legislativă apărută ca urmare a pronunțării de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 683 din 27 iunie 2012 are relevanță constituțională, Curtea fiind în acest caz competentă să o analizeze, așa cum a statuat în jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 28 mai 2010.”*

După reluarea procedurii legislative, deși Parlamentul a operat unele modificări în vederea punerii în acord a legii cu Decizia Curții Constituționale nr. 784/2012, vă rugăm să observați că la art. 18 din Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, retransmisă Președintelui României spre promulgare, sunt cuprinse dispoziții cu privire la procesul de elaborare și adoptare a mandatelor, însă **rolul Președintelui României este deformat în substanța sa.** Astfel, la art. 18 din legea transmisă spre promulgare, se prevăd următoarele:

„(1) Guvernul transmite celor două Camere ale Parlamentului, cu minimum 10 zile calendaristice înaintea reuniunii Consiliului European, propunerea de mandat pe care delegația României intenționează să o prezinte.

(2) Înaintea reuniunii Consiliului European, Parlamentul poate adopta propuneri privind mandatul.

(3) Propunerile adoptate în conformitate cu alin. (2) se includ în proiectul de mandat formulat de Guvern.

(4) Președintele României se poate adresa Parlamentului pentru a-și prezenta mandatul.”.

Din analiza acestui text, remarcăm că Președintele României își pierde atribuția de a emite mandatul de reprezentare la reuniunile Consiliului European, deși acest drept îi este conferit de Constituție, în virtutea prevederilor art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4). Prin art. 18 din legea retransmisă spre promulgare, în procedura de emitere a mandatului se interferează Parlamentul României, aspect care vine în contradicție cu textele constituționale menționate. Astfel, din jurisprudența Curții Constituționale a României, cât și din Constituția României, Președintele României, în calitate de șef al statului și conducător al politicii externe a statului român are dreptul de a emite mandate, atunci când consideră necesar, fără alte condiționări din partea puterii legislative sau executive.

Chiar în ipoteza în care viciul de neconstituționalitate sesizat ar fi interpretat în sensul unei omisiuni legislative, întrucât în legea ce face obiectul sesizării de neconstituționalitate nu se stipulează cu privire la rolul Președintelui României în procedura de elaborare și adoptare a mandatului la Consiliul European, cât timp generează încălcarea **dispozițiilor art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4) din Constituție, considerăm că nu poate fi ignorat.** Curtea Constituțională, potrivit art. 142 din Legea fundamentală, este garantul supremației Constituției, ceea ce presupune, printre altele, conformitatea întregului drept cu Constituția, precum și controlul constituționalității legilor.

Or, potrivit art. 147 alin. (2) din Constituție, era de competența exclusivă a Parlamentului reexaminarea dispozițiilor constatate ca fiind neconstituționale și punerea lor în acord cu textele constituționale încălcate, cu respectarea considerentelor care au stat la baza Deciziilor Curții Constituționale nr. 784/2012 respectiv nr. 683/2012.

Menționăm că potrivit art. 80 alin. (1) din Constituția României, „*Președintele României reprezintă statul român [...]*”, iar potrivit art. 10 alin. (2), a doua teză, al Tratatului privind Uniunea Europeană, „*statele membre sunt reprezentate în Consiliul European de șefii lor de stat sau de guvern și în Consiliu de guvernele lor*”. Din coroborarea celor două texte juridice, rezultă că atribuția de participare la Consiliul European, având în vedere că actorii reprezentați sunt statele, revine Președintelui României. În ceea ce privește Consiliul European, textul Tratatului oferă dreptul de reprezentare șefilor de stat „*sau*” de guvern. Aceste două variante de reprezentare s-au impus în textul Tratatului din rațiuni ce țin de structura constituțională internă specifică fiecărui stat membru (monarhie constituțională, republică parlamentară, republică semiprezidențială, etc.) Prin raportare la specificul constituțional al României, așa cum este consacrat la nivel constituțional, **șeful statului este Președintele României care are atribuția constituțională a reprezentării României. Având în vedere că acesta este un drept al său, originar, Președintele României poate delega, printr-un act de voință expres, atribuția de a participa la reuniunile Consiliului European, atunci când consideră necesar, elaborând și aprobând mandatul. De aceea, apreciem că mandatul propus de Guvern și amendat de Parlament este neconstituțional având în vedere Legea fundamentală, precum și regulile impuse de jurisprudența Curții Constituționale.**

Pe de altă parte, potrivit noilor prevederi, art. 18 alin. (4) din Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene poate fi interpretat în sensul existenței a două mandate necorelate între ele, unul al Guvernului, ce poate fi cenzurat de către Parlament și altul al Președintelui României, încredințat

Guvernului, ceea ce este de natură să creeze confuzie și să conducă la un alt blocaj de natură constituțională.

Mai mult, asemenea atribuții ale Președintelui României, pe planul politicii externe, nu le regăsim nici în alte articole ale legii, ele fiind ignorate de către legiuitor, deși reprezentantul statului în plan extern este Președintele României.

În ceea ce privește **elaborarea „mandatului” la Consiliu**, astfel cum este definit la art. 2 lit. e) din legea retransmisă Președintelui României spre promulgare, potrivit căruia „mandatul” reprezintă „*poziția de negociere a României, pentru temele aflate pe agenda Consiliului, inclusiv pentru proiectele de acte legislative de la nivelul Uniunii Europene*”, precum și la art. 2 lit. f) din aceeași lege, prin care “*mandatul general*” reprezintă „*poziția de negociere a României, elaborată de către Guvern, pentru temele aflate pe agenda Consiliului, inclusiv pentru proiectele de acte legislative de la nivelul Uniunii Europene, în cazul în care implicațiile economice, sociale sau de mediu ale proiectelor de acte legislative de la nivelul Uniunii Europene au importanță majoră sau privesc mai multe domenii sectoriale*”, **considerăm că acesta trebuie corelat cu susținerile șefului delegației la Consiliul European**. Având în vedere că între Consiliul European și Consiliu este o strânsă legătură, Consiliul European fiind instituția ce trasează liniile politice de dezvoltare a Uniunii Europene, potrivit art. 15 alin. (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, iar Consiliul este instituția ce elaborează ulterior actele de transcriere a acestor orientări în politici publice, **nu se poate realiza o separare a mandatului la Consiliu, elaborat de Guvern față de poziția susținută de șeful delegației în cadrul Consiliului European**. Pentru ca România să aibă, pe plan extern, o poziție comună în cadrul celor două instituții este necesară o unitate de abordare a activității Uniunii Europene în Consiliu și în Consiliul European, ceea ce se poate realiza doar prin corelarea mandatului la Consiliu cu susținerile șefului delegației în cadrul Consiliului European.

Omisiunea textului legislativ cu privire la atribuțiile Președintelui în ceea ce privește pregătirea participării României la procesele decizionale ale Uniunii Europene se manifestă în cuprinsul art. 2 și art. 3 din legea retransmisă la promulgare.

Dorim să reținem atenția Curții asupra faptului că participarea puterii executive a statului român la activitățile decizionale ale Uniunii Europene, așa cum sunt stabilite de tratatele constitutive ale Uniunii, respectiv la Consiliul Uniunii Europene și la Consiliul European, nu poate fi separată în funcție de participare, între Consiliu și Consiliul European, astfel încât nu poate fi considerată decât artificială separarea mandatelor de reprezentare a României în mandate pentru Consiliu și mandate pentru Consiliul European. Operarea unei separări procedurale, în funcție de autoritatea națională care aprobă mandatul, între mandatul de participare la Consiliul Uniunii

Europene și mandatul de participare la Consiliul European este neconformă cu litera și spiritul tratatelor constitutive ale Uniunii Europene. Potrivit art. 15 alin. (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, „*Consiliul European oferă Uniunii impulsurile necesare dezvoltării acesteia și îi definește orientările și prioritățile politice generale*”, ceea ce, în practică, se traduce prin stabilirea unei secvențialități în elaborarea politicilor Uniunii Europene, în sensul determinării de către Consiliul European a liniilor politice de dezvoltare a Uniunii și al elaborării ulterioare de către Consiliu a actelor de transcriere a acestor orientări în politici publice.

Totodată, ținem să reamintim Curții că, potrivit art. 10 alin. (2), a doua teză, din Tratatul privind Uniunea Europeană, „*statele membre sunt reprezentate în Consiliul European de șefii lor de stat sau de guvern și în Consiliu de guvernele lor*”, ceea ce transcrie principiul că Uniunea Europeană este o uniune de state și popoare, de interes pentru argumentul de față fiind faptul că la activitatea Uniunii Europene participă statele membre.

Având în vedere că la activitatea Uniunii Europene, inclusiv cea decizională, participă statele, constatăm că acest enunț este adevărat indiferent de instituția decizională la care ne referim, Consiliul Uniunii Europene sau Consiliul European. Astfel, rezultă că activitatea Guvernului în cadrul Consiliului Uniunii Europene este una de execuție, derivată, și nu originară, cum este cea a Președintelui României în cadrul Consiliului European.

În acest sens, considerăm că atribuțiile Președintelui în ceea ce privește elaborarea și aprobarea mandatelor trebuie să se exercite și în legătură cu participarea puterii executive la activitatea Consiliului Uniunii Europene. În acest fel, este asigurată respectarea ordinii constituționale, respectiv art. 80 alin. (1) coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4), pe de o parte, și unitatea de abordare a activității Uniunii Europene în Consiliul Uniunii Europene și Consiliul European, pe de altă parte.

Față de aceste aspecte, considerăm că definițiile stabilite la art. 2 lit. (e) și lit. (f) încalcă art. 80 alin. (1) coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4), prin omiterea atribuțiilor Președintelui în materia elaborării și aprobării mandatelor, pe de o parte, și prin promovarea unei separări arbitrare între Consiliul Uniunii Europene și Consiliul European sub aspectul mandatului, afectând astfel exercitarea atribuțiilor precizate anterior.

Teza elaborării de către Guvern a mandatelor, introduse prin definiția de la art. 2 lit. (f), este reflectată și în art. 3 alin. (2) – prin termenul „*definitivare*” – și în art. 3 alin. (4) – prin termenul „*întocmire*”. Considerăm că cele două alineate sunt neconstituționale întrucât se încalcă prevederile art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4), care stabilesc autoritatea Președintelui de a finaliza procesul de elaborare a mandatelor de participare la activitatea Uniunii Europene.

În jurisprudența sa, cu privire la efectele deciziilor sale, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 1018/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511/2010, că *“adoptarea de către legiuitor a unor norme contrare celor hotărâte printr-o decizie a Curții Constituționale, prin care se tinde la păstrarea soluțiilor legislative afectate de vicii de neconstituționalitate, încalcă Legea fundamentală. Or, într-un stat de drept, astfel cum este proclamată România în art. 1 alin. (3) din Constituție, autoritățile publice nu se bucură de nicio autonomie în raport cu dreptul, Constituția stabilind în art. 16 alin. (2) că nimeni nu este mai presus de lege, iar în art. 1 alin. (5) că respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”*

Totodată, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 738/2012, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 690/2012, că *„forța obligatorie a actelor jurisdicționale, deci și a deciziilor Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Așadar, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor Curții Constituționale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.”*

**Domnule Președinte al Curții Constituționale,
Distinși membri ai Plenului Curții Constituționale,**

În considerarea argumentelor expuse vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că dispozițiile Legii privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene au fost adoptate cu nerespectarea prevederilor art. 1 alin. (5), art. 147 alin. (2) și (4), precum și ale art. 80 alin. (1), coroborat cu art. 91 și art. 148 alin. (4) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂNESCU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
26.06.2012

Parlamentul României

Senat

Grupul Partidului Democrat Liberal

Către :

SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Domnului Ion Vărgău

Domnule Secretar General,

În temeiul dispozițiilor art. 146, lit. a) din Constituția României, modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, precum și ale art. 10, 11, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm sesizarea Grupului parlamentar al Partidului Democrat Liberal din Senatul României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor **Legii privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene**, adoptată de Senatul României, în calitate de cameră decizională, în data de 25.06.2012, cu rugămintea de a fi înaintată Curții Constituționale.

Cu deosebită considerație,

Liderul Grupului Parlamentar al PDL

Senator Cristian Rădulescu

Parlamentul României

Grupul Parlamentar al Partidului Democrat Liberal

Sesizare de neconstituționalitate a Legii privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene

În conformitate cu prevederile art.146 lit.a) din Constituție, formulăm prezenta sesizare în legătură cu prevederile art.2 lit.e), art.3, art.18 și art.19 din Legea privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, pe care le considerăm neconforme cu prevederile art.1 alin.(5) și ale art.80 alin.(1) din Constituție, fiind astfel neconstituționale.

Potrivit prevederilor **art.18 alin.(1) din Legea** privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene **conducătorul delegației României la reuniunile Consiliului European este Președintele României sau Primul Ministru al Guvernului României.**

Acest text este în acord cu prevederile art.8A alin.(2) din *Tratatul de la Lisabona*, potrivit căruia Statele membre ale Uniunii Europene sunt reprezentate în Consiliul European de șefii lor de stat sau de guvern.

Ca urmare, se pune problema care dintre cele două autorități publice dintr-un stat membru al Uniunii Europene va reprezenta acel stat la Consiliul European.

Din economia textului *Tratatului de la Lisabona* rezultă cu prisosință faptul că, la această problemă trebuie să răspundă fiecare stat în parte, printr-o reglementare constituțională sau/și legală.

În același timp, însă în contradicție cu prevederile art.80 alin.(1) din Constituție și cu dispozițiile art.8 A din *Tratatul de la Lisabona*, prevederile **art.18 alin.(2) și (3)**

din Legea criticată de neconstituționalitate încearcă să rezolve problema pusă mai sus, în cazul în care stabilirea conducătorului delegației României la reuniunile Consiliului European nu s-a putut face printr-un acord între Guvern și Președintele României. Legea criticată stabilește că, într-un asemenea caz, desemnarea conducătorului delegației române va fi stabilit în ședința comună a celor două camere ale Parlamentului.

De asemenea, pe aceeași linie de gândire, în art.19 din Legea criticată de neconstituționalitate, se reglementează faptul că mandatul delegației României la Consiliul European este propus de Guvern și este aprobat de Parlament și mai mult, în cazul în care, Guvernul ar avea o altă poziție, acesta din urmă o va motiva în scris. În completarea acestor dispoziții sunt și cele din art.2 lit.e) și cele din art.3 din aceeași Lege criticată de neconstituționalitate.

Prevederile art.2 lit.e), art.3, art.18 alin.(2) și (3), cele ale art.19, precum și altele legate de conținutul lor, sunt neconforme cu prevederile art.1 alin.(5) și ale art.80 alin.(1) din Constituție și, ca urmare, sunt neconstituționale.

MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE:

1. În România, potrivit prevederilor art.80 alin.(1) din Constituție una dintre funcțiile Președintelui României este aceea de a reprezenta statul român. Reprezentarea trebuie să se realizeze, pentru că în Constituție nu se distinge, atât în relațiile externe, cât și în cele interne.

Ca urmare, este evident că aceeași funcție trebuie exercitată de Președintele României și în ceea ce privește relațiile României cu Uniunea Europeană și implicit cu instituțiile europene, printre care se află și Consiliul European.

O asemenea reglementare constituțională este conformă principiului separației și echilibrului puterilor în stat, prevăzut în art.1 alin.(4) din Constituție, în sensul că Președintele României face parte din puterea executivă și, mai ales, este șeful acesteia. Din componența puterii executive trebuie să fac parte Guvernul și celelalte autorități

ale administrației publice centrale și locale. Ca urmare, șeful Guvernului nu poate fi șeful executivului, acesta din urmă fiind Președintele României.

Denumirea de *șef al statului* a fost descoperită de doctrina de drept constituțional, nefiind reglementată ca atare în nici un act normativ din niciunul dintre statele lumii. Denumirea a fost agreată în doctrina de specialitate și în practica constituțională, precum și în activitatea socială pentru a se facilita comunicarea. Astfel, *șef al statului* poate fi atât un monarh, cât și un președinte de republică, iar pentru a fi cuprinse ambele noțiuni într-una singură a fost agreată o singură sintagmă, și anume aceea de *șef al statului*. Pe cale de consecință, în constituțiile unor state este reglementat statutul constituțional al unui monarh, în timp ce în altele cel al unui președinte. Doctrinar, însă, ambele noțiuni sunt cunoscute sub denumirea de *șef al statului*.

În același timp, datorită diferenței dintre denumirea de monarh și cea de președinte de republică, prelunându-se opinia doctrinei de specialitate constituțională, la nivelul internațional și european s-a încetățenit denumirea de șef al statului, iar exemplul cel mai apropiat cauzei de față este cel al art.8 A din Tratatul de la Lisabona.

Calitatea de șef al statului rezultă din funcțiile și atribuțiile pe care o persoană fizică le exercită, care sunt prevăzute în constituții și care sunt specifice și diferite față de cele reglementate pentru alte instituții ale statului, cum este spre exemplu *șeful guvernului, președintele curților supreme etc.*

În alte cuvinte, *șeful statului* se distinge între toate autoritățile publice ale unui stat, prin statutul său specific. Doar în acest tip de statut este inclusă reprezentarea statului respectiv.

De aceea, în Constituția României este reglementată funcția de reprezentare a statului român doar pentru Președintele României.

Ca urmare, nicio altă autoritate sau instituție publică nu va putea reprezenta statul român în afară de Președintele României.

De asemenea, față de cele de mai sus, șeful statului nu este și nu pot fi nici Parlamentul, nici președinții Camerelor acestuia și nici șeful Guvernului, care nu pot

reprezenta statul român decât pe baza unor delegații semnate de șeful statului. Aceștia pot acționa doar în numele autorităților și instituțiilor publice pe care le conduc. În aceste condiții, nici Parlamentul și nici Guvernul nu pot delega funcția de reprezentare a șefului statului, pentru că ei înșiși nu o au, ci eventual pot delega doar funcțiile și atribuțiile pe care le au în calitate de conducători ai autorităților sau instituțiilor pe care le conduc.

2. În aceste condiții, stabilirea conducătorului delegației României la Consiliul European **nu** se poate face prin acordul dintre Guvernul României și Instituția Prezidențială, așa cum rezultă din dispozițiile **art.18 alin.(2)** din Legea criticată de neconstituționalitate, ci acesta este însuși Președintele României, pentru că doar acesta și nu „Instituția prezidențială” este șeful statului. Instituția prezidențială, care nu trebuie confundată cu instituția Președintelui României, confuzie pe care însă Legea în cauză o face, este o structură administrativă care îl ajută pe Președinte să își realizeze funcțiile și atribuțiile constituționale și eventual legale.

În același timp, potrivit principiului de drept *accessorium sequitur principalae*, este neconstituțională și reglementarea situației în care nu se poate încheia acordul prevăzut în art.18 alin.(2) din Legea criticată de neconstituționalitate, situație care se regăsește în **art.18 alin.(3)** din aceeași Lege, adică desemnarea de către Parlament a conducătorului delegației României la Consiliul European, întrucât Parlamentul nu este șeful statului și nu reprezintă România în relațiile sale cu Uniunea Europeană și cu Consiliul European.

De asemenea, și pe cale de consecință, este neconstituțional și **art.19 alin.(1) și (2)** din Legea criticată de neconstituționalitate, întrucât reglementează consecințele aprobării de către Parlament a conducătorului delegației Române la Consiliul European. Aceste consecințe neconstituționale constau în aprobarea mandatului delegației României de către Parlament, înaintea reuniunii Consiliului European, cu toate că nu acesta este șeful statului, iar acest mandat ar trebui să fie aprobat doar de Președintele României, pentru că numai el reprezintă statul român.

Trebuie menționat și faptul că, la fel de neconstituțională este și reglementarea din **art.19 alin.(3)** din Legea criticată, întrucât Guvernul nu ar putea avea o altă poziție decât cea cuprinsă într-un mandat al cărui conținut este aprobat de Președintele României și nu de către Parlament. Oricum, textul este în contradicție și cu prevederile art.8 A din *Tratatul de la Lisabona*, potrivit căruia reprezentarea României se face de șeful statului sau de șeful guvernului, pe baza unei delegări aprobate de șeful statului, și nu de Guvern.

Aceleași argumente trebuie invocate și în legătură cu neconstituționalitatea prevederilor **art.2 lit.e)** și **ale art.3 din Legea criticată** de neconstituționalitate. Astfel, mandatul la care se referă **art.2 lit.e)** este aprobat de Președintele României și nu de Parlament sau de Guvern la care Legea în cauză se referă. În alte cuvinte, reglementarea definiției mandatului la care se referă **art.2 lit.e)** nu trebuie să se regăsească în conținutul Legii criticate de neconstituționalitate, ci eventual în reglementarea funcțiilor Președintelui României. Prin cuprinderea acestui text în Legea criticată au fost încălcate și prevederile **Legii nr.24/2000** și, pe cale de consecință, și cele ale **art.1 alin.(5) din Constituție**.

Apoi, **art.3** se referă tot la mandatul definit în **art.2 lit.e)** din Legea criticată și, ca urmare, este la fel de neconstituțional ca și prevederile **art.2 lit.e)** din aceeași Lege.

3. În sensul celor de mai sus, cu respectarea prevederilor **art.80 alin.(1)** din Constituție, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia din data de 27 iunie 2012, în soluționarea unui conflict juridic de natură constituțională apărut între Guvern și Președintele României. Astfel, în această decizie Curtea a constatat existența unui asemenea conflict, care a fost generat de acțiunea Guvernului și a primului-ministru de a-l exclude pe Președintele României din delegația care participă la Consiliul European în perioada 28-29 iunie 2012. Ca urmare, a decis Curtea Constituțională, în exercitarea atribuțiilor sale constituționale, Președintele României participă la reuniunile Consiliului European, în calitate de șef al statului. Această atribuție poate fi delegată de către Președintele României, în mod expres, primului-ministru.

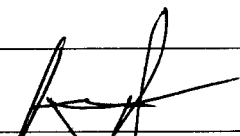

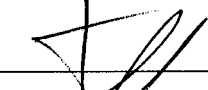

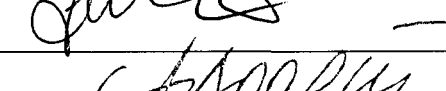
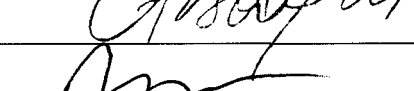

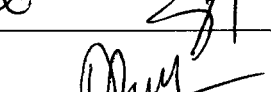
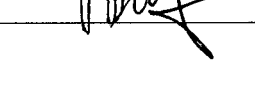
Prin Decizia deja prezentată, Curtea Constituțională a respectat și aplicat prevederile art.8 A din *Tratatul de la Lisabona*. De altfel, din prevederile art.8 A din *Tratatul de la Lisabona* rezultă cu prisosință faptul că, șeful delegației la Consiliul European este numai șeful statului, care, dacă nu va participa va putea delega pe șeful guvernului. Numai această interpretare este și a fost avută în vedere în statele care sunt reprezentate de șefii guvernelor și în nici un caz acea interpretare care este cuprinsă și în conținutul Legii criticate de neconstituționalitate.

4. Decizia Curții Constituționale pronunțată pe data de 27 iunie 2012 trebuie pusă în aplicare imediat, având în vedere că, potrivit Comunicatului Curții, argumentația reținută în motivarea soluției din cuprinsul deciziei se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I. Cu alte cuvinte, minuta deciziei pronunțate are efecte imediate între părțile implicate – Guvernul României, Parlamentul și Președintele României. De altfel, un asemenea efect a fost preluat, sub forma unui principiu de drept, din dispozițiile penale potrivit cărora minutele deciziilor definitive trebuie puse în executare imediat.

Față de cele de mai sus, rugăm Onorata Curte Constituțională să constate că prevederile art.2 lit.e), art.3, art.18 și art.19 din Legea privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, sunt neconforme cu dispozițiile art.1 alin.(5) și ale art.80 alin.(1) din Constituție, fiind astfel neconstituționale.

TABEL
 cu semnatarii sesizării de neconstituționalitate a
 Legii privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURĂ
1.	RĂDOULESCU CRISTIAN	SEN POL C. Rădulescu
2.	MOCANU TOADER.	SENATOR PSD.
3.	URBAN IULIAN	Senat
4.	BARA ION	Senat
5.	BORZA JOEL	Senat
6.	HARDEA CULCĂ	Senat
7.	NECUA MARIUS	Senat
8.	FODOREANU SOLIN	Senat
9.	ȚURCAN LOPEL	Senat
10.	MOCANU ALEXANDRU DEPARTAMENT PDL	Senat
11.	NITĂ MIHAI	Senat
12.	PĂNȚURU VIȘOR PDL	Senat
13.	RUSȘI ION	Senat
14.	RASĂCĂ MARIAN IULIAN	Senat
15.	COMĂNĂȘI TRAIAN IGAȘ	Senat
16.	OPREA JUMITRU, senator PDL	Senat

17.	HUMELNICU AUGUSTIN-PA	
18.	Aritm Ion -POL	
19.	Constantinescu Nicol	
20.	Berca Gabriel	
21.	Stela Florin	
22.	Bihlea George	
23.	Bocsiu Aurea	
24.	RADU F. ALEXANDRU PAL	
25.	PERES ALEXANDRU	
26.	RADU BERCEANU	
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		

37.		
38.		
39.		
40.		